

Aanbesteden van brandverzekeringen

Het Rijk heeft recent een Handreiking aanbesteden brandverzekeringen met en zonder coassurantie gepubliceerd.¹ Deze handreiking beoogt aanbesteders een handvat te bieden hoe een brandverzekering in de vorm van coassurantie zou kunnen worden aanbesteed.

Veelal biedt een brandverzekering niet alleen dekking voor brand, maar ook voor bijvoorbeeld inventarissen, storm, inbraak en diefstal. In Nederland is het afsluiten van brandverzekeringen in coassurantie een veelvoorkomende praktijk. Coassurantie houdt in dat meerdere verzekeraars gezamenlijk één risico dragen door ieder een deel van dit risico op zich te nemen. Iedere verzekeraar tekent in voor een bepaald percentage totdat het te verzekeren object voor 100% verzekerd is. Er is daarbij vaak sprake van een leidend verzekeraar en volgend verzekeraars.

Aanleiding van de Handreiking is een inbreukprocedure van de Europese Commissie.² In Nederland bestond er een algemene praktijk om voor het sluiten van brandverzekeringscontracten gebruik te maken van de onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking. Artikel 30 lid 1 sub c Bao bepaalt, kort gezegd, dat de onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking gevolgd mag worden wanneer de specificaties voor de verzekeringsdiensten niet voldoende nauwkeurig kunnen worden vastgesteld. Aanbesteders deden hier een beroep op.

De Commissie was evenwel in alle door haar onderzochte gevallen van oordeel dat de specificaties zelf, het te verzekeren eigendom, de schade aan het eigendom in het verleden, het door de aanbestedende dienst te dragen eigen risico en de duur van de opdracht voldoende nauwkeurig konden worden vastgesteld, zodat deze uitzonderingsprocedure niet mocht worden gevolgd.

Bovendien constateerde de Commissie dat de gunningsberichten in het Europese Publicatieblad vaak niet de naam van de gecontracteerde onderneming en de totale waarde van het contract vermeldden. Nederland zegde toe de EU-aanbestedingsregels voortaan op correcte wijze te zullen toepassen, waarna de Commissie de inbreukprocedure beëindigde.³

Het aanbesteden van brandverzekeringen in de vorm van coassurantie wordt gezien als een ingewikkeld proces, dat maatwerk vereist. Reden waarom besloten is de Handreiking op te stellen.

Niet-openbare procedure

De Handreiking onderscheidt de volgende stappen:

1. aankondiging: geen onderscheid wordt gemaakt tussen leidend en volgend verzekeraar;
2. selectiefase: een gegadigde die als leidend verzekeraar wil kunnen inschrijven moet aangeven dat hij voldoet aan de selectie-eisen voor leidend verzekeraar (waaronder kennis van risicomanagement). Hetzelfde geldt voor volgzekerders;
3. inschrijvingsfase: de inschrijver geeft aan of hij leidend, volgend of leidend en volgend verzekeraar wil zijn;
4. gunningsfase: de gunning aan de leidend verzekeraar geschiedt volgens een ander samenstel van sub(sub)gunningscriteria (waaronder risicomanagement) dan de gunning aan de volgend verzekeraars;
5. gelijke score: als twee of meer verzekeraars een gelijk aantal punten scoren, kan - mits vooraf aangekondigd in het bestek - de rangorde worden bepaald op basis van de volgende aspecten:
 - de inschrijving met de hoogste score op 'risicomanagement' (geldt alleen bij leidend verzekeraar);
 - de inschrijving die op 'schadebehandeling' het hoogste scoort;
 - de inschrijver met de laagste premie;
 - de inschrijver die de meeste capaciteit (grootste aandeel heeft aangeboden);
6. voltekenen tot 100%: het bestek moet vermelden, dat wanneer de situatie ontstaat dat de inschrijver/volgend verzekeraar die als laatste mee mag tekenen een te hoog percentage heeft aangeboden waardoor er een risicodekking boven de 100% wordt bereikt, hij alleen met een lager percentage mee kan doen dan de capaciteit die hij heeft aangeboden.

Openbare procedure

Het toepassen van een openbare procedure is gericht op het gunnen aan één inschrijver die met de aanbestedende dienst een verzekering sluit.

Men kan zich op drie manieren inschrijven:

- als enige verzekeraar, of
- als combinatie van verzekeraars, of

- als een leidend verzekeraar die zelf voor de volgend verzekeraars zorgt.

Het verschil met de echte coassurantie is, dat de inschrijver als 'hoofdaannemer' voor het geheel aansprakelijk is, terwijl bij coassurantie ieder slechts voor zijn eigen gedeelte aansprakelijk is.

Niet-openbare procedure met gunning van twee percelen

De derde in de Handreiking genoemde wijze is de niet-openbare procedure waarbij sprake is van het gunnen van twee percelen. De volgende stappen worden genoemd:

1. aankondiging: een perceel voor de leidend verzekeraar en een perceel voor de volgend verzekeraar;
2. selectiefase: de gegadigden worden geselecteerd als leidend en/of volgend verzekeraar;
3. gunningsfase leidend verzekeraar: alle geselecteerde gegadigden ontvangen gelijktijdig hetzelfde bestek. Eerst dienen de gegadigden die zijn geselecteerd als leidend verzekeraar hun inschrijvingen in. Deze worden beoordeeld op basis van het gunningscriterium emvi. Te denken valt aan criteria als premievoorwaarden, eigen risico, schadeafhandeling en service. Gunning geschiedt aan de winnende leidend verzekeraar onder de voorwaarde dat op het tweede perceel 100% dekking wordt verleend;
4. gunningsfase volgend verzekeraar: nadat de leidend verzekeraar gegund heeft gekregen kunnen de volgend verzekeraars op het tweede perceel inschrijven. Zij moeten de voorwaarden en het eigen risico van de leidend verzekeraar accepteren en worden geselecteerd op basis van de premie (gunningscriterium laagste prijs). De inschrijver met de laagste premie krijgt als eerste met zijn volledig aandeel gegund, totdat 100% dekking is bereikt. Als de winnende leidend inschrijver een aandeel/capaciteit heeft geoffreerd van 100%, vervalt het tweede perceel.

Aankondiging gegunde opdrachten

De aankondiging van een gegunde opdracht moet als volgt worden ingevuld:

lees verder op pagina 8>

- opdrachtwaarde: de totale som van alle in rekening te brengen premies over de gehele looptijd van het contract;
- naam contractant: alle verzekeraars (zowel de leidende als de volgende).

Uit het Europese Publicatieblad blijkt dat thans meestal de openbare procedure wordt gevolgd,

met als gunningscriterium 'laagste prijs'. Na inwerkingtreding van de Aanbestedingswet 2012 ligt het gunningscriterium 'emvi' in de rede.

mr. A. Stellingwerff Beintema
Maasdam Broers Fischer advocaten

Noten

1. Te downloaden via www.pianoo.nl.
2. Ingebrekestelling op 4 juni 2010, met inbreuknummer 2010/2069.
3. IP/11/600.